

Auktorisoidun kääntäjän tutkinto 17.11.2012

Kielet ja käännössuunnat
Liettuasta suomeen

Laki ja hallinto (aukt2)

Toimeksianto

Laadi liitteenä olevasta asiakirjasta yliviivattuja osioita lukuun ottamatta laillisesti pätevä käännös.

Lähde: <http://www.lat.lt/lt/teismo-nutartys/nutartys-nuo-2006-6bt1.html>
(bylos nr. 3K-7-306/2012)

Käännöksen käyttötarkoitus
Viranomaisten käyttöön.

Huom! Käännökseen ei kirjoiteta vakuuslauseketta eikä nimeä!

Käännettävä teksti sisältää 1989 merkkiä.

Kasatorius teigia, kad kreditorius negalėjo vienašališkai nutraukdamas sutartį remtis sutarties pažeidimo faktu, kuris pasireiškė pinigines prievolės įvykdymo termino praleidimu ir netinkamu prievolės įvykdymu (piniginė prievolė buvo vykdoma pavėluotai ir ne visa apimtimi), nes teise vienašališkai nutraukti sutartį joje nurodytais pagrindais galima pasinaudoti esant normalioms, įprastinėms sutarčių įvykdymo sąlygoms. Pasikeitus sutarčių įvykdymo aplinkybėms, toks vienašališkas sutarties nutraukimas, kasatoriaus nuomone, pripažintinas neteisėtu, nes sutartis buvo nevykdoma ne dėl skolininko kaltės, o dėl iš esmės pasikeitusių sutartinių įsipareigojimų vykdymo aplinkybių. Kasacinis teismas, formuodamas sutarčių teisės nuostatų aiškinimo ir taikymo praktiką, ne kartą pažymėjo, kad sutarties keitimo ar sutarties nutraukimo konkurencija turi būti sprendžiama sutarties keitimo naudai, siekiant sutartį išsaugoti (*favor contractus*) ir leidžiant sutartį peržiūrėti, kaip sutarties privalomumo ir vykdytinumo principų išimtis, nebent ir pakeitus sutartį jos vykdymas sutarties šaliai būtų per sunkus, o kreditorius nebeturėtų intereso įvykdyti sutartį ir siekti jos rezultato. Taigi išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, kad sutarties šalis, ginčydama sutarties vienašališko nutraukimo teisėtumą, gali kartu reikšti reikalavimą patikrinti, ar nebuvo teisės normose nustatytų sąlygų sutartį keisti tuo pagrindu, kad pasikeitė sutarties vykdymo aplinkybės, jeigu tos aplinkybės suvaržė sutarties vykdymą taip, kad iš esmės pakeitė sutartinių prievolių pusiausvyrą, kad vienai iš šalių pasidarė sudėtinga įvykdyti prievolę ir, jeigu būtų buvęs sutarties pakeitimas, gal būtų buvę galima išsaugoti sutartį ir atkurti sutarties šalių prievolių pusiausvyrą, o ne taikyti *ultima ratio* – sutarties nutraukimą. Kai yra pareikštas reikalavimas pakeisti sutarties sąlygas CK 6.204 straipsnio pagrindu, visų pirma turi būti sprendžiama, ar nėra jo taikymo sąlygų, ir tik tada, kai nustatoma, kad nėra šioje normoje nustatyto sutarties keitimo pagrindo, sprendžiama dėl vienašališko sutarties nutraukimo pagal CK 6.217 straipsnio nuostatas, t. y. išsprendžiamas sutarties pakeitimo ir jos nutraukimo konkurencijos klausimas. Pažymėtina, kad, konstatavus, jog sutartis nutrauktina, teismo sprendime nustatomas jos nutraukimo pagrindas: be kaltės (CK 6.204 straipsnio 1 dalies 3 punktas) ar su kalte (CK 6.217 straipsnis). Sutarties nutraukimas, nenustačius, ar pasikeitusiomis aplinkybėmis nebuvo galima jos išsaugoti, pažeistų *favor contractus* principą ([Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2012 m. gegužės 9 d. nutartis, priimta civilinėje byloje UAB „Ereka“ v. AB „SEB lizingas“, bylos Nr. 3K-3-206/2012](#)). Nesant pareikšto reikalavimo pakeisti sutartį ginčijant sutarties nutraukimo teisėtumą, teismas negali *ex officio* spręsti šių dviejų teisių gynimo būdų konkurencijos klausimo, todėl nepagrįstas kasatoriaus kasacinio skundo motyvas, kad apeliacinis instancijos teismas, pažeisdamas CPK 320 straipsnio 1 dalies ir 331 straipsnio 4 dalies reikalavimus, nemotyvavo, kodėl jis nagrinėjamoje byloje sutarties vykdymo sąlygas laikė įprastinėmis (normaliomis).